

V Bruseli 16. decembra 2025
(OR. en)

16933/25

ELARG 172
COWEB 179
COEST 910

POZNÁMKA

Od: Predsedníctvo
Komu: Delegácie
Predmet: Závery predsedníctva o rozširovaní

Predsedníctvo konštatuje, že znenie návrhu záverov Rady, ktoré predložilo, podporilo počas rokovaní Rady o tomto bode 26 delegácií.

Keďže však jedna delegácia znenie nepodporila, predsedníctvo sa vzhľadom na to, že sa nedosiahol konsenzus, rozhodlo vydať pripojené znenie ako závery predsedníctva.

ZÁVERY PREDSEDNÍCTVA O ROZŠIROVANÍ

1. Rada opätovne potvrdzuje geostrategický význam rozširovania ako hlavného príspevku k európskemu mieru, bezpečnosti, stabilite a prosperite v 21. storočí. Musí sa zachovať efektívny a dôveryhodný proces rozširovania založený na zásluhách a na kodanských kritériách, stanovených zásadách a metodike.
2. Rada naliehavo vyzýva všetkých partnerov, aby sa chopili tejto príležitosti, využili súčasnú dynamiku a podnikli všetky potrebné kroky na urýchlenie svojho pokroku na ceste do EÚ. V čoraz nestabilnejšom geopolitickom kontexte, keď na našom kontinente vedie Rusko útočnú vojnu proti Ukrajine, je Európska únia naďalej oporou mieru, prosperity a bezpečnosti. Dodržiavanie medzinárodného práva, mierové riešenie konfliktov, zmierenie a regionálna spolupráca sú zásady najvyššieho významu, ku ktorým sa Únia zaviazala.
3. Rada opätovne zdôrazňuje, že pokrok všetkých partnerov, ktorí sa chcú pripojiť, sa bude naďalej posudzovať na základe spravodlivých a prísnych podmienok a ich vlastných zásluh, čo je základný kameň prístupových rokovaní, ktorých centrálnym prvkom je právny štát, demokracia a základné práva. Musia rešpektovať a podporovať hodnoty Európskej únie stanovené v zmluvách. Členstvo v EÚ predpokladá schopnosť v plnej miere prevziať všetky záväzky vyplývajúce z členstva. Kľúčovým kritériom pokroku na ceste k členstvu v EÚ je aj naďalej pokrok v základných hodnotách. Osobitná pozornosť by sa mala venovať riešeniu akýchkoľvek nedostatkov, ktoré nahlási Komisia.

4. Dôležitým hľadiskom, ktorý je vo všeobecnom záujme Únie, ako aj kandidátskych krajín, je schopnosť Únie prijímať nových členov a zároveň si zachovať schopnosť účinne fungovať a rozvíjať sa. Pokiaľ ide o perspektívu ešte viac rozšírenej Únie, EÚ aj budúce členské štáty musia byť pripravené. Súbežne s tým, ako aspirujúci členovia zintenzívnia svoje reformné úsilie, musí EÚ položiť potrebné vnútorné základy a uskutočniť reformy, ako sa uvádza vo Vyhlásení z Granady a v záveroch Európskej rady z júna 2024. Tým sa posilní EÚ aj európska suverenita. Rada sa bude touto záležitosťou naďalej zaoberať a bude pokračovať v práci v súlade s dohodnutými postupmi.
5. Kľúčovým aspektom procesu integrácie do EÚ a silným vyjadrením strategickej voľby partnera zostáva úplné zosúladenie so spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou EÚ (SZBP). Rada očakáva, že všetci partneri sa plne zosúladiť so SZBP EÚ, a to aj pokiaľ ide o reštriktívne opatrenia. Rada víta priebežné príspevky partnerov k misiám a operáciám spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) EÚ.
6. Na západnom Balkáne sú základnými prvkami procesu rozširovania, ako aj procesu stabilizácie a pridruženia, aj naďalej dobré susedské vzťahy a regionálna spolupráca. Rada dôrazne nabáda partnerov, aby v súlade s medzinárodným právom a zavedenými zásadami vyriešili dvojstranné spory a otázky vyplývajúce z dedičstva minulosti vrátane Dohody o otázkach nástupníctva.
7. Prioritou je aj naďalej priblížiť partnerov k EÚ už pred pristúpením. Rada vyzýva kandidátske krajiny, aby čo najlepšie využili existujúce príležitosti, a Komisiu, aby predložila ďalšie návrhy na postupnú integráciu.
8. Účinná strategická komunikácia o rozširovaní a jeho prínosoch zo strany všetkých partnerov a EÚ má naďalej zásadný význam.

9. Rada náležite berie na vedomie oznámenie a správy Komisie zo 4. novembra 2025 a víta najmä:

- významné zvraty a pokrok, ktorý v roku 2025 dosiahlo niekoľko kandidátov, a to napriek významným výzvam spôsobeným útočnou vojnou Ruska proti Ukrajine a pokračujúcimi hybridnými činnosťami. Rada oceňuje tento vývoj a so záujmom očakáva ďalšie kroky na dosiahnutie pokroku v príslušných prístupových procesoch hneď, ako sa splnia kritériá a umožnia to podmienky;
- skutočnosť, že Čierna Hora dosiahla ďalší pokrok v prístupových rokovaníach a že sa už predbežne uzavrelo 12 rokovacích kapitol. Rada očakáva čo najskoršie predbežné uzavretie ďalších kapitol po splnení podmienok. Na základe celkového pokroku, ktorý Čierna Hora dosiahla, Rada rozhodla, že sa zriadi ad hoc pracovná skupina pre vypracovanie zmluvy o pristúpení s Čiernou Horou. V tejto súvislosti Rada so záujmom očakáva prioritné vykonanie potrebných prípravných prác na zabezpečenie účinného fungovania ad hoc pracovnej skupiny hneď po jej zriadení vrátane objasnenia kľúčových zásad budúcich zmlúv o pristúpení.
- skutočnosť, že Albánsko otvorilo všetkých šesť rokovacích blokov a napreduje v prístupových rokovaníach;
- úspešné a včasné ukončenie procesu preverovania Ukrajinou a Moldavskou republikou (ďalej len „Moldavsko“) a berie na vedomie posúdenie Komisie, že všetkých šesť blokov je pripravených na otvorenie. Rada so záujmom očakáva bezodkladné otvorenie blokov s oboma kandidátmi, počnúc blokom základných hodnôt, po ktorom budú nasledovať ďalšie bloky, v súlade s metodikou a rokovacími rámcami. Rada pokračuje v práci s cieľom pripraviť ďalšie kroky.

- reformy partnerov súvisiace s EÚ, ktoré umožnili vyplatenie bezprecedentnej dodatočnej finančnej podpory prostredníctvom Nástroja pre Ukrajinu a plánov rastu pre západný Balkán a Moldavsko.
10. Rada víta nové konkrétne prínosy postupnej integrácie pri plnom zachovaní integrity vnútorného trhu EÚ a rovnakých podmienok. Očakáva najmä:
- že Ukrajina a Moldavsko sa od 1. januára 2026 pripoja k oblasti roamingu za vnútroštátne ceny, čo ich občanom umožní telefonovať z a do Európskej únie a Európskeho hospodárskeho priestoru a v rámci nich a využívať mobilné dáta bez dodatočných poplatkov;
  - partneri zo západného Balkánu dosiahnu rovnaký cieľ v roku 2026. Rada vyzýva Komisiu, aby urýchlila prácu na dosiahnutí tohto cieľa;
  - výrazne nižšie náklady na bankové transakcie v eurách pre občanov aj podniky v dôsledku pristúpenia Čiernej Hory, Srbska, Albánska, Severného Macedónska a Moldavska k jednotnej oblasti platieb v eurách (SEPA), pričom sa očakáva, že čoskoro sa pripoja ďalší partneri.
11. Rada je naďalej odhodlaná poskytnúť kandidátskym krajinám jasnú a predvídateľnú cestu k členstvu v EÚ, a to aj zjednodušením v rámci zavedenej metodiky. V tejto súvislosti zdôrazňuje hodnotu organizovania medzivládnych politických konferencií.

Rada náležite berie na vedomie oznámenie Komisie zo 4. novembra 2025 o politike rozširovania EÚ vrátane správ týkajúcich sa Čiernej Hory, Albánska, Ukrajiny, Moldavskej republiky (ďalej len „Moldavsko“), Srbska, Severného Macedónska, Bosny a Hercegoviny, Kosova*, Turecka a Gruzínska.

ČIERNÁ HORA

1. Rada víta významný pokrok Čiernej Hory, pokiaľ ide o reformy na jej ceste do EÚ, a vyjadruje vláde uznanie za jej odhodlanie tieto reformy vykonať. Konštatuje všeobecný pokrok, ktorý sa doteraz dosiahol v prístupových rokovaníach, pričom sa otvorilo všetkých 33 preverovaných kapitol a 12 kapitol sa predbežne uzavrelo. Rada nabáda vládu, aby dodržala svoj ambiciózny plán úspešne ukončiť prístupové rokovania. Rada nabáda všetky politické sily, aby zachovali svoj široký politický konsenzus a zintenzívnili svoje úsilie a spolupracovali s cieľom zabezpečiť ďalší pokrok. Rada opätovne potvrdzuje svoju podporu pokračujúcemu pokroku Čiernej Hory na jej ceste do EÚ a očakáva, že keď budú splnené príslušné podmienky, predbežne sa uzavrú ďalšie kapitoly.
2. Rada nabáda Čiernu Horu, aby ďalej napredovala vo vykonávaní **záverečných kritérií**, najmä pokiaľ ide o kapitoly 23 a 24 týkajúce sa právneho štátu.

---

* Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/1999 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

3. Čierna Hora musí pokračovať na ceste reforiem, najmä pokiaľ ide o súdnictvo, slobodu prejavu, slobodu médií, boj proti korupcii a organizovanej trestnej činnosti a verejnú správu. EÚ očakáva, že Čierna Hora vo všeobecnosti zvýši svoje administratívne kapacity. Rada konštatuje, že počet právoplatných odsúdení v prípadoch korupcie na vysokej úrovni je naďalej nízky, a zdôrazňuje, že je potrebné, aby Čierna Hora zlepšila svoje výsledky, pokiaľ ide o vyšetrovania a trestné stíhanie v prípadoch korupcie a organizovanej trestnej činnosti na vysokej úrovni, a zabezpečila právoplatné odsúdenia, odrádzajúce sankcie, zaistenie a konfiškáciu majetku. Rada vyzýva Čiernu Horu, aby ďalej zosúladovala svoje volebné právne predpisy s *acquis* EÚ a európskymi normami, najmä pokiaľ ide o financovanie politických subjektov a volebných kampaní.
4. Rada tiež nabáda Čiernu Horu, aby zabezpečila nepretržité fungovanie hlavných súdnych orgánov a urýchlila a prehĺbila vykonávanie kľúčových **reforiem súdnictva** s cieľom zabezpečiť ďalšie posilnenie nezávislosti, profesionality a zodpovednosti justície. Čierna Hora musí urýchlene uzavrieť neukončené vymenovania na voľné pozície prostredníctvom transparentného a inkluzívneho konzultačného procesu, ako aj postupov založených na zásluhách.
5. Rada uznáva značný pokrok, ktorý sa dosiahol v oblasti riadenia azylu a **migrácie**, pričom opätovne potvrdzuje potrebu rýchleho a úplného zosúladenia s vízovou politikou EÚ.
6. Pokiaľ ide o **hospodárske kritériá**, Rada víta stabilný rast hospodárstva, stabilitu bankového a finančného sektora a zlepšenie na trhu práce. Rada zdôrazňuje, že je dôležité chrániť nezávislosť centrálnej banky a transparentné, nestranné vymenúvanie členov predstavenstva, a víta nedávne vymenovanie viceguvernérov. Rada nabáda Čiernu Horu, aby ďalej uskutočňovala potrebné štrukturálne reformy, znižovala verejný dlh a pokračovala v úsilí o posilnenie fiškálneho riadenia a transparentnosti.

7. Rada je naďalej odhodlaná pokračovať v postupnej integrácii Čiernej Hory do vnútorného trhu EÚ, okrem iného na základe posilneného vykonávania dohody o stabilizácii a pridružení. Rada víta prebiehajúce plnenie **plánu rastu** pre západný Balkán v Čiernej Hore, ktoré je na dobrej ceste, aby prinieslo občanom konkrétne výhody. S uspokojením berie na vedomie vyplatenie prvých dvoch čiastkových platieb v rámci Nástroja na podporu reforiem a rastu a nabáda Čiernu Horu, aby pokračovala vo vykonávaní svojho programu reforiem.
8. Rada konštatuje, že základnými prvkami procesu rozširovania, ako aj procesu stabilizácie a pridruženía, sú aj naďalej **dobré susedské vzťahy** a regionálna spolupráca.
9. Rada vyjadruje Čiernej Hore veľké uznanie za jej dôslednú spoluprácu v otázkach zahraničnej politiky a za jej vytrvalé a dlhodobé úplné zosúladenie so **SZBP EÚ**, aj pokiaľ ide o reštriktívne opatrenia EÚ, čo je silným signálom strategického záväzku Čiernej Hory na ceste do EÚ. Víta tiež, že Čierna Hora sa naďalej aktívne zapája do misií a operácií EÚ v rámci SBOP, a jej záujem o posilnenie takejto spolupráce. Dialóg na vysokej úrovni medzi EÚ a Čiernou Horou o bezpečnosti a obrane ponúka flexibilnú platformu pre hlbšiu praktickú spoluprácu.

ALBÁNSKO

10. Rada víta významný pokrok, ktorý Albánsko dosiahlo a ktorý viedol k otvoreniu všetkých rokovacích blokov. Rada víta ambiciózný plán vlády na úspešné ukončenie prístupových rokovaní a nabáda všetky politické sily a zainteresované strany, aby zintenzívnili svoje úsilie a spolupracovali s cieľom zabezpečiť ďalší pokrok.
11. Rada pripomína zásadnú úlohu albánskeho **parlamentu** pri diskusii a prijímaní reforiem súvisiacich s EÚ a pri zabezpečovaní toho, aby boli založené na inkluzívnom, konštruktívnom a transparentnom procese.

12. Rada zdôrazňuje, že celkové tempo rokovaní bude závisieť od pokroku v bloku **základných hodnôt**. Rada nabáda Albánsko, aby zintenzívnilo reformy, pokiaľ ide o základné hodnoty, najmä aby dokončilo splnenie **predbežných kritérií**, pokiaľ ide o kapitoly 23 a 24 týkajúce sa právneho štátu, čo by Albánsku umožnilo začať predbežne uzatvárať rokovacie kapitoly. Albánsko by tiež malo zintenzívniť prácu na splnení **záverečných kritérií** vo všetkých rokovacích kapitolách.
13. V oblasti **základných hodnôt** vrátane **právneho štátu** Rada s uspokojením berie na vedomie, že Albánsko pokračuje vo vykonávaní reformy súdnictva, a zdôrazňuje, že je potrebné zachovať integritu a zodpovednosť súdnictva uplatňovaním prísnych noriem stanovených preverovaním. Rada zdôrazňuje význam nezávislosti súdnictva vrátane špecializovanej štruktúry pre boj proti korupcii a organizovanej trestnej činnosti (SPAK) a ďalšieho posilňovania odolnosti justičného systému voči vnútornému alebo vonkajšiemu zasahovaniu. Rada tiež pripomína, že je dôležité, aby Albánsko zabezpečilo účinnú súdnu ochranu a konzistentné vykonávanie rozsudkov súdov. Rada víta pokrok, ktorý Albánsko dosiahlo v boji proti korupcii a organizovanej trestnej činnosti, a vyzýva ho, aby ďalej dosahovalo solídne výsledky a posilňovalo svoje kapacity pri riešení týchto záležitostí. Rada víta dobré výsledky, ktoré už dosiahla štruktúra SPAK a jej súdy, a to aj v prípadoch korupcie na vysokej úrovni. Rada tiež víta dobrú spoluprácu s orgánmi presadzovania práva EÚ a členských štátov, ktorá by mala pokračovať, vrátane spolupráce v oblasti finančného vyšetřovania. Rada opätovne potvrdzuje, že posilnené kontroly a konsolidované kapacity na ochranu finančných záujmov EÚ sú dôležité.

14. Rada víta pokrok, ktorý sa dosiahol okrem iného prijatím právnych predpisov týkajúcich sa práv osôb patriacich k národnostným menšinám v oblastiach sebaurčenia a používania menšinových jazykov, ochrany osobných údajov a rodovej rovnosti. Pripomína, že je dôležité, aby Albánsko naďalej posilňovalo ochranu **základných práv**. Je potrebné posilniť slobodu médií a slobodu prejavu. Albánsko musí ďalej zintenzívniť svoje úsilie o posilnenie plurality a nezávislosti médií, a to aj zabezpečením úplnej dekriminalizácie ohovárania a zvýšením transparentnosti vlastníctva a financovania médií a zaistenia bezpečného a chráneného prostredia pre novinárov. Rada zdôrazňuje, že je dôležité presadzovať práva dieťaťa, ako aj účinne vykonávať sekundárne právne predpisy týkajúce sa menšín, vykonávať komplexnú pozemkovú reformu a transparentným a dôveryhodným spôsobom konsolidovať vlastnícke práva v súlade so spoločným stanoviskom EÚ k bloku 1. Je tiež potrebné ďalej posilniť úlohu občianskej spoločnosti, ako i zmysluplné konzultácie.
15. Rada konštatuje, že parlamentné voľby, ktoré sa konali 11. mája 2025, boli pluralitné, a to aj napriek zisteným nedostatkom, ktorými je potrebné sa zaoberať. V tejto súvislosti Rada vyzýva na to, aby sa inkluzívne a včas uskutočnila komplexná **volebná reforma**, a to v súlade s odporúčaniami ODIHR OBSE a Benátskej komisie.
16. Rada uznáva pokrok, ktorý sa dosiahol v oblasti **migrácie** a riadenia hraníc, pričom zdôrazňuje význam ďalšieho pokroku pri zlepšovaní systémov a postupov prijímania žiadateľov o azyl, ako aj rýchleho a úplného zosúladenia s vízovou politikou EÚ.
17. Pokiaľ ide o **hospodárske kritériá**, Rada víta dobrú úroveň pripravenosti Albánska pri budovaní fungujúceho trhového hospodárstva. Nabáda Albánsko, aby zintenzívnilo úsilie o dosiahnutie pokroku, pokiaľ ide o jeho schopnosť vyrovnáť sa s konkurenčným tlakom a trhovými silami v rámci EÚ, a aby udržateľným spôsobom vykonalo potrebné štrukturálne reformy.

18. Rada je naďalej odhodlaná pokračovať v postupnej integrácii Albánska do vnútorného trhu EÚ, okrem iného na základe posilneného vykonávania dohody o stabilizácii a pridružení. Rada víta prebiehajúce plnenie **plánu rastu** pre západný Balkán v Albánsku, ktoré je na dobrej ceste, aby prinieslo občanom konkrétne výhody. S uspokojením berie na vedomie vyplatenie prvých dvoch čiastkových platieb v rámci Nástroja na podporu reforiem a rastu a nabáda Albánsko, aby pokračovalo vo vykonávaní svojho programu reforiem.
19. Rada víta, že Albánsko sa naďalej konštruktívne zapája do **multilaterálnej a regionálnej spolupráce**. Rada konštatuje, že základnými prvkami procesu rozširovania, ako aj procesu stabilizácie a pridruženía, sú aj naďalej **dobré susedské vzťahy** a regionálna spolupráca.
20. Rada vyjadruje Albánsku veľké uznanie za jeho dôslednú spoluprácu v otázkach zahraničnej politiky a za jeho vytrvalé a dlhodobé plné zosúladenie so **SZBP EÚ**, aj pokiaľ ide o reštriktívne opatrenia EÚ, čo je silným signálom strategického záväzku Albánska na ceste do EÚ. Rada tiež víta pokračujúcu aktívnu účasť Albánska na misiách a operáciách EÚ v rámci SBOP a jeho pripravenosť posilniť spoluprácu v rámci partnerstva s EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany.

UKRAJINA

21. Rada opätovne dôrazne odsudzuje útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine, ktorá predstavuje zjavné porušenie Charty OSN, a pripomína, že Európska únia neochvejne podporuje nezávislosť, zvrchovanosť a územnú celistvosť Ukrajiny v rámci jej medzinárodne uznaných hraníc, ako aj jej prirodzené právo na sebaobranu proti ruskej agresii. EÚ bude Ukrajine a jej obyvateľom naďalej poskytovať komplexnú politickú, finančnú, hospodársku, humanitárnu, vojenskú a diplomatickú podporu, a to tak dlho, ako to bude potrebné.

22. Rada poznamenáva, že pri poskytovaní všetkej vojenskej podpory, ako aj bezpečnostných záruk pre Ukrajinu sa bude plne rešpektovať bezpečnostná a obranná politika niektorých členských štátov a zohľadnia sa bezpečnostné a obranné záujmy všetkých členských štátov.
23. Rada vyjadruje Ukrajine uznanie za jej pevné odhodlanie a neochvejnú prácu na reformách súvisiacich s pristúpením, a to za tých najnáročnejších okolností. Rada víta úspešné a rýchle dokončenie procesu preverovania a pozorne si všíma hodnotenie Komisie, podľa ktorého je všetkých šesť blokov pripravených na otvorenie. Rada berie náležite na vedomie, že Ukrajina prijala plány týkajúce sa právneho štátu, verejnej správy a demokratických inštitúcií, ako aj akčný plán týkajúci sa národnostných menšín, ktoré Komisia všetky vyhodnotila pozitívne. Rada so záujmom očakáva bezodkladné otvorenie blokov, počnúc blokom základných hodnôt, po ktorom budú nasledovať ďalšie bloky v súlade s metodikou rozširovania a rokovacím rámcom. Rada pokračuje v práci s cieľom pripraviť ďalšie kroky.
24. EÚ naďalej **podporuje** humanitárne potreby Ukrajiny, ako aj obnovu, oživenie a rekonštrukciu.
25. Rada berie na vedomie, že Ukrajina pokračuje v úsilí o posilnenie **právneho štátu** a o napredovanie v **reformách súdnictva** a **verejnej správy**, ktoré sú naďalej nevyhnutné na dosiahnutie pokroku na ceste do EÚ. Nezávislosť, nestrannosť a integrita súdnictva sú naďalej kľúčové. Rada ďalej zdôrazňuje, že je potrebné, aby Ukrajina naďalej bez ďalších odkladov obsadzovala voľné miesta na ústavnom súde prostredníctvom transparentného výberového konania založeného na zásluhách a zabezpečila funkčnosť a administratívnu kapacitu súdu.
26. Rada zdôrazňuje pretrvávajúci význam uplatňovania transparentných postupov výberu a preverovania založených na zásluhách v celom súdnictve vrátane zlepšenia výberového konania a kontrol bezúhonnosti v prípade Najvyššieho súdu. Rada v tejto súvislosti zdôrazňuje význam zmysluplného dočasného zapojenia nezávislých expertov nominovaných medzinárodnými partnermi.

27. Pokiaľ ide o **boj proti korupcii**, Rada zdôrazňuje význam nezávislých a účinných protikorupčných inštitúcií a víta, že v júli 2025 sa uskutočnila oprava právnych predpisov, ktorou sa obnovila procesná autonómia a nezávislosť Národného protikorupčného úradu Ukrajiny (NABU) a Špecializovanej protikorupčnej prokuratúry (SAPO), pričom pripomína, že niektoré ustanovenia sa ešte musia riešiť. Rada bude v tejto otázke naďalej ostražitá a zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť, aby v budúcnosti prácu týchto inštitúcií neovplyvňovali žiadne právne ani politické zásahy. Rada s uspokojením berie na vedomie výsledky, ktoré v roku 2025 dosiahli NABU a SAPO, vrátane značného počtu vyšetrovaní, najmä v prípadoch korupcie na vysokej úrovni. Dôrazne nabáda Ukrajinu, aby pokračovala v úsilí o ďalšie zlepšenie svojich výsledkov a kapacít v tejto oblasti. V tejto súvislosti víta aj skutočnosť, že Ukrajina nedávno prijala zákon o reforme Agentúry pre vymáhanie a správu majetku (ARMA), a so záujmom očakáva jeho urýchlené vykonávanie. Rada zdôrazňuje význam včasného ukončenia výberu a vymenovania ďalších sudcov Najvyššieho protikorupčného súdu na základe dôveryhodného postupu.
28. Rada víta pokračujúci záväzok Ukrajiny podporovať a chrániť **základné práva** a berie na vedomie ďalšie posilňovanie legislatívneho a inštitucionálneho rámca v tejto oblasti. Prípady údajného politického tlaku na aktivistov bojujúcich proti korupcii, obhajcov ľudských práv a organizácie občianskej spoločnosti je potrebné monitorovať a riešiť. Rada berie náležite na vedomie ďalšie zmeny prijaté na posilnenie legislatívneho rámca na ochranu práv osôb patriacich k národnostným menšinám. Vykonávanie týchto právnych predpisov, ako aj záväzku, ktoré Ukrajina prijala, by malo pokračovať v súlade s rokovacím rámcom. Rada nabáda Ukrajinu, aby okrem iného posilnila transparentné, pluralitné a nezávislé mediálne prostredie, ochranu organizácií občianskej spoločnosti a presadzovanie práv osôb patriacich k menšinám.
29. Je potrebné posilniť úsilie v **boji proti zahraničnej manipulácii s informáciami** a zahraničnému zasahovaniu.

30. Pokiaľ ide o **hospodárske kritériá**, Rada vyjadruje Ukrajine uznanie za jej trvalú makroekonomickú stabilitu a pokrok v oblasti fiškálnych reforiem a reforiem verejnej správy, v ktorých je potrebné dosiahnuť pokrok, a vyzýva Ukrajinu, aby ďalej vykonávala zásady OECD týkajúce sa správy a riadenia spoločností. Rada víta značný pokrok, ktorý sa dosiahol pri budovaní fungujúceho trhového hospodárstva, a nabáda Ukrajinu, aby zintenzívnila svoje úsilie o zlepšenie svojej schopnosti vyrovnat' sa s konkurenčným tlakom a trhovými silami v rámci EÚ. Rada víta prebiehajúce vykonávanie Plánu pre Ukrajinu ako súčasť **Nástroja pre Ukrajinu**, s uspokojením berie na vedomie jeho rozhodujúci príspevok k doteraz vykonaným reformám vrátane tých, ktoré sú potrebné na prístupenie Ukrajiny k EÚ, ako aj vyplatenie príslušných finančných prostriedkov, pričom pripomína, že v tejto oblasti je potrebné pokračovať v reformách.
31. Rada pripomína svoju pokračujúcu podporu a oceňuje úsilie Ukrajiny o posilnenie svojej **energetickej** bezpečnosti, odolnosti a nezávislosti dodávok, a to za mimoriadne náročných okolností, keď čelí zintenzívneným útokom Ruska na svoju energetickú a civilnú infraštruktúru. Poukazuje na význam rozvoja energetickej konektivity pre zvýšenie odolnosti ukrajinského energetického sektora a pre integráciu do trhu EÚ s energiou. V súčasnosti je po útokoch potrebné bezodkladne a spoločne prispieť k riešeniu bezprostredných potrieb a posilneniu ukrajinského energetického systému.
32. Rada je naďalej odhodlaná dosahovať ďalšie pokroky pri **postupnej integrácii** Ukrajiny do vnútorného trhu EÚ na základe posilneného vykonávania Dohody o pridružení medzi EÚ a Ukrajinou vrátane prehĺbenej a komplexnej zóny voľného obchodu.
33. Rada vyjadruje Ukrajine veľké uznanie za jej dôslednú spoluprácu v otázkach zahraničnej a bezpečnostnej politiky a za jej pokračujúce úsilie o úplné zosúladenie so **SZBP EÚ** vrátane reštriktívnych opatrení v súlade so zásadami zvrchovanosti a územnej celistvosti všetkých štátov. Veľmi vysoká úroveň zosúladenia zo strany Ukrajiny je silným signálom jej strategického záväzku na ceste do EÚ. Rada tiež víta spoluprácu Ukrajiny v snahe zabrániť obchádzaniu sankcií proti Rusku a Bielorusku a jej aktívnu účasť na misiách a operáciách EÚ v rámci SBOP.

MOLDAVSKO

34. Rada vyjadruje Moldavsku uznanie za jeho pevné odhodlanie a neochvejnú prácu na reformách súvisiacich s prístupím napriek náročným okolnostiam spôsobeným útočnou vojnou Ruska proti Ukrajine a hybridnými útokmi zameranými najmä na Moldavsko, ako aj nedávnou energetickou krízou.
35. Rada víta úspešné a rýchle dokončenie procesu preverovania a pozorne si všíma hodnotenie Komisie, podľa ktorého je všetkých šesť blokov pripravených na otvorenie. Rada berie náležite na vedomie, že Moldavsko prijalo plány týkajúce sa právneho štátu, verejnej správy a demokratických inštitúcií, ktoré Komisia všetky vyhodnotila pozitívne. Rada so záujmom očakáva bezodkladné otvorenie blokov, počnúc blokom základných hodnôt, po ktorom budú nasledovať ďalšie bloky v súlade s metodikou rozširovania a rokovacím rámcom. Rada pokračuje v práci s cieľom pripraviť ďalšie kroky.
36. Rada víta obnovený a posilnený politický mandát, ktorý moldavské orgány získali po referende o členstve v EÚ, ktoré sa konalo 20. októbra 2024, a po nedávných parlamentných voľbách, v ktorých sa opätovne potvrdili európske ambície moldavského ľudu, ako aj záväzok Moldavska napredovať na ceste do EÚ a pokračovať v reformách súvisiacich s EÚ. Rada oceňuje odolnosť, ktorú preukázali moldavské demokratické inštitúcie pri organizovaní dobre riadených volieb v náročnom kontexte vrátane intenzívnejšieho zahraničného zasahovania, dezinformácií a kybernetických útokov, a to najmä z Ruska. Rada berie na vedomie ponaučenia z týchto útokov, ktoré naďalej ohrozujú dôveru v demokraciu a pluralitu médií, a bude Moldavsku v tejto oblasti naďalej poskytovať podporu.

37. Pokiaľ ide o **blok základných hodnôt**, Rada zdôrazňuje, že je dôležité udržať tempo reforiem, najmä v oblasti právneho štátu, súdnictva, bezpečnosti a základných práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám. Víta inkluzívny prístup Moldavska k vykonávaniu reforiem so zapojením občianskej spoločnosti, súkromného sektora a zástupcov diaspóry. Rada tiež víta žiadosť Moldavska o pripojenie sa k Agentúre EÚ pre základné práva (FRA), čo odráža jeho záväzok ďalej zosúladiť svoje právne predpisy s normami EÚ v oblasti ochrany a podpory základných práv.
38. V nadväznosti na významný pokrok, ktorý sa už dosiahol, by Moldavsko malo pokračovať v komplexnej **reforme súdnictva** vrátane dokončenia preverovania a vymenovania sudcov a prokurátorov a posilnenia nezávislosti a integrity súdnictva, čo povedie k pozitívnym výsledkom vyšetrovaní, trestných stíhaní a právoplatných rozsudkov na všetkých úrovniach. Rada nabáda Moldavsko, aby zlepšilo fungovanie Národného úradu pre bezúhonnosť (NIA) s cieľom účinne overovať majetok a osobné záujmy vysokopostavených verejných činiteľov.
39. Rada nabáda Moldavsko, aby pokračovalo v boji proti **korupcii**, zvyšovaní kapacity prokuratúry a zlepšovaní nezávislosti súdnictva. Rada víta boj Moldavska proti nezákonnému financovaniu, ako aj jeho zameranie na dosahovanie dobrých výsledkov vo vyšetrovaniach, trestných stíhaniach a odsúdeniach, a to aj v prípadoch na vysokej úrovni. Oceňuje systémový prístup Moldavska k deoligarchizácii a nabáda ho, aby pokračovalo vo vykonávaní súvisiacich krokov. Rada tiež berie na vedomie záväzok orgánov bojovať proti praniu špinavých peňazí, a to aj prostredníctvom posilnenej spolupráce s Finančnou akčnou skupinou EÚ a využívania nových technologických nástrojov, a to aj počas volebných období. Rada víta úsilie Moldavska o posilnenie verejnej správy a riadenia financií vrátane reformy miestnej samosprávy. Nabáda na ďalšie zlepšovanie administratívnych kapacít v kľúčových inštitúciách.

40. Rada oceňuje odolnosť Moldavska, ktoré bolo konfrontované s bezprecedentnými **hybridnými** útokmi Ruska, a opätovne potvrdzuje pokračovanie podpory zo strany EÚ, a to aj prostredníctvom partnerskej misie EÚ v Moldavsku. Víta proaktívne úsilie Moldavska v boji proti dezinformáciám vrátane vypracovania národnej komunikačnej stratégie a inovatívnych komunitných prístupov s cieľom zapojiť miestnych aktérov, ako sú poľnohospodári, mládežnícke organizácie a vedúci predstavitelia náboženských skupín. Rada nabáda na pokračujúcu angažovanosť v Gagauzsku, pripomína, že je dôležité bojovať proti dezinformáciám a podporovať inkluzívnu a objektívnu komunikáciu o integrácii do EÚ na miestnej úrovni. Rada nabáda Moldavsko, aby pokračovalo v tomto inkluzívnom úsilí o posilnenie odolnosti spoločnosti, podporu účasti voličov a ochranu slobody prejavu, a to aj zosúladením zákona o strategických investíciách s európskymi normami.
41. Rada víta stabilný pokrok Moldavska pri zvyšovaní **energetickej** bezpečnosti a nezávislosti dodávok. Rada tiež s uspokojením berie na vedomie záväzok Moldavska urýchliť **prepojenia infraštruktúry** s cieľom znížiť zraniteľnosť a posilniť regionálnu odolnosť. EÚ je pripravená naďalej tento proces podporovať.
42. Pokiaľ ide o **hospodárske kritériá**, Rada víta značný pokrok, ktorý sa dosiahol pri budovaní fungujúceho trhového hospodárstva, a nabáda Moldavsko, aby zintenzívnilo úsilie o zlepšenie svojej schopnosti vyrovnáť sa s konkurenčným tlakom a trhovými silami v rámci EÚ. Rada zdôrazňuje, že je dôležité pokračovať v reformách zameraných na transformáciu hospodárstva a prehĺbovať odvetvovú spoluprácu s EÚ. Rada odporúča vykonávať fiškálnu politiku, ktorou sa zabezpečí udržateľnosť dlhovej služby. To zahŕňa zvýšenie verejných investícií na podporu hospodárskeho rastu, najmä prostredníctvom **plánu rastu** pre Moldavsko. Rada víta zriadenie Nástroja na podporu reforiem a rastu v hodnote 1,9 miliardy EUR, ktorý je súčasťou tohto plánu rastu, a s uspokojením berie na vedomie doteraz vykonané reformy a vyplatenie príslušných finančných prostriedkov, pričom pripomína, že v tejto oblasti je potrebné pokračovať v reformách.

43. Rada je naďalej odhodlaná dosahovať ďalšie pokroky pri **postupnej integrácii** Moldavska do vnútorného trhu EÚ na základe posilneného vykonávania Dohody o pridružení medzi EÚ a Moldavskom vrátane prehĺbenej a komplexnej zóny voľného obchodu. Nabáda na zvýšenie kapacity Agentúry pre intervencie a platby v poľnohospodárstve a podporuje ďalšiu koordináciu reforiem s pomocou EÚ.
44. EÚ opätovne potvrdzuje svoju silnú a neochvejnú podporu zvrchovanosti a územnej celistvosti Moldavska v rámci jeho medzinárodne uznaných hraníc a je naďalej plne odhodlaná podporovať komplexné, mierové a udržateľné urovanie podnesterského konfliktu. Vyzýva Rusko, aby stiahlo svoje vojenské sily protiprávne rozmiestnené na území Moldavska.
45. Rada vyjadruje Moldavsku vysoké uznanie za jeho dôslednú spoluprácu v otázkach zahraničnej a bezpečnostnej politiky a za pokračujúce úsilie o úplné zosúladenie so **SZBP EÚ** vrátane reštriktívnych opatrení v súlade so zásadami zvrchovanosti a územnej celistvosti všetkých štátov. Veľmi vysoká úroveň zosúladenia zo strany Moldavska je silným signálom jeho strategického záväzku na ceste do EÚ. Rada tiež víta spoluprácu Moldavska v snahe zabrániť obchádzaniu sankcií proti Rusku a Bielorusku a jeho aktívnu účasť na misiách a operáciách EÚ v rámci SBOP. Rada víta pripravenosť Moldavska posilniť spoluprácu v rámci partnerstva s EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany.

SRBSKO

46. Rada víta, že integrácia do EÚ ostáva strategickým cieľom Srbska, a očakáva, že sa to výraznejšie prejaví v jeho krokoch aj vyjadreniach. Zahŕňa to aj preukazovanie silnej politickej vôle a dôslednosti pri vykonávaní reforiem súvisiacich s EÚ a objektívnu a jasnú komunikáciu o EÚ. Hoci sa reformy v uplynulom roku výrazne spomalili, Rada berie na vedomie určitý pozitívny vývoj v poslednom období a nabáda Srbsko, aby v tomto trende pokračovalo.

47. Rada berie na vedomie celkový doterajší pokrok v prístupových rokovaníach, v rámci ktorých sa otvorilo 22 z 35 rokovacích kapitol a dve kapitoly sa predbežne uzavreli. Rada berie na vedomie posúdenie Komisie, podľa ktorého si Srbsko zachováva úroveň pripravenosti, pokiaľ ide o úvodné kritériá v bloku 3 (Konkurencieschopnosť a inkluzívny rast), a vráti sa k otázke otvorenia bloku 3 v súlade s rokovacím rámcom, pričom pripomína, že je potrebné, aby Srbsko dosiahlo ďalší výrazný pokrok v oblasti právneho štátu a normalizácie vzťahov s Kosovom, čo bude naďalej určovať celkové tempo prístupových rokovaní.
48. Rada berie na vedomie domáce **masové protesty** vyvolané zrútením staničnej striedky v Novom Sade, ktoré si vyžiadalo 16 obetí na životoch. Aj keď sloboda zhromažďovania bola vo všeobecnosti zaručená, Rada pripomína, že je potrebné, aby sa posilnila a aby sa zaručila bezpečnosť novinárov. Správy o násilí a použití neprimeranej sily počas niektorých z týchto protestov si vyžadujú neustranné a dôkladné prešetrenie. Rada vyzýva Srbsko, aby zmiernilo napätie a prekonal hlbokú polarizáciu spoločnosti tým, že vytvorí podmienky pre inkluzívny dialóg za účasti všetkých zainteresovaných strán vrátane občianskej spoločnosti.
49. Rada opätovne poukazuje na všeobecný význam ochrany všetkých **základných práv** vrátane slobody médií, slobody prejavu, ochrany najzraniteľnejších skupín, ako aj nediskriminačného zaobchádzania s osobami patriacimi k menšinám v celom Srbsku. Rada s poľutovaním konštatuje, že došlo k zhoršeniu slobody prejavu, pričom víta prijatie zmien právnych predpisov o médiách, keďže implementácia ich litery aj ducha má zásadný význam. Rada víta kroky, ktoré sa doteraz podnikli, a vyzýva Srbsko, aby urýchlene inkluzívnym a transparentným spôsobom ukončilo proces vymenovania rady Regulačného orgánu pre elektronické médiá (REM) a zabezpečilo jej schopnosť účinne fungovať. Vyzýva tiež Srbsko, aby aktívne predchádzalo všetkým formám šírenia dezinformácií a zahraničnej manipulácie s informáciami vrátane naratívov namierených proti EÚ v médiách a verejnej komunikácii a bojovalo proti nim. Srbsko musí zabezpečiť skutočne priaznivé prostredie pre občiansku spoločnosť, médiá a akademickú slobodu a posilniť ochranu a bezpečnosť novinárov.

50. Srbsko by malo urýchliť reformy a dosiahnuť konkrétne a hmatateľné výsledky v rámci bloku **základných hodnôt**, a to najmä tým, že sa zameria na plnenie predbežných kritérií kapitol 23 a 24 týkajúcich sa právneho štátu. Rada konštatuje, že v oblasti súdnictva sa nedosiahol žiadny pokrok a v boji proti korupcii a organizovanej trestnej činnosti sa dosiahol len obmedzený pokrok.
51. Rada víta prijatie zmien zákona o jednotnom registri voličov a upozorňuje na dôležitosť jeho riadneho vykonávania, a to najmä dokončením auditu zoznamu voličov. Rada dôrazne nabáda Srbsko, aby sa zaoberalo zvyšnými odporúčaniami ODIHR OBSE a orgánov Rady Európy, a to aj tými, ktoré sa týkajú kľúčových aspektov **volebného procesu**.
52. Rada víta pokračujúci pokrok v otázke riadenia hraníc a vyzýva Srbsko, aby sa urýchlene zosúladiť s vízovou politikou EÚ. Rada so znepokojením konštatuje, že štátnym príslušníkom Ruska sa v zrýchlenom postupe udeľuje srbské občianstvo, čím získavajú právo na bezvízový styk v rámci EÚ, čo predstavuje pre EÚ potenciálne bezpečnostné riziko.
53. Rada v súvislosti s **hospodárskymi kritériami** víta dobrú úroveň pripravenosti Srbska, pokiaľ ide o budovanie fungujúceho trhového hospodárstva, a nabáda Srbsko, aby zintenzívnilo úsilie o posilnenie svojej schopnosti zvládať konkurenčný tlak a trhové sily v EÚ a aby podniklo potrebné štrukturálne reformy. Rada víta kroky Srbska zamerané na diverzifikáciu svojich zdrojov energie a trás.
54. Rada je naďalej odhodlaná pokračovať v postupnej integrácii Srbska do vnútorného trhu EÚ, okrem iného na základe posilneného vykonávania dohody o stabilizácii a pridružení. Rada víta prebiehajúce plnenie **plánu rastu** pre západný Balkán v Srbsku, ktoré je na dobrej ceste, aby prinieslo občanom konkrétne výhody. S uspokojením berie na vedomie vyplácanie predbežného financovania a nabáda Srbsko, aby pokračovalo vo vykonávaní svojho programu reforiem vzhľadom na ďalšie platby.

55. Rada nabáda Srbsko, aby posilňovalo **dobré susedské vzťahy** a prispievalo k stabilite a zmiereniu so všetkými partnermi v regióne. Hoci víta skutočnosť, že Srbsko si zachovalo angažovanosť vo viacerých iniciatívach regionálnej spolupráce, naďalej je potrebné rozhodné úsilie, aby sa vyriešili otázky dedičstva minulosti v súlade s medzinárodným právom a zavedenými zásadami.
56. Rada naďalej zdôrazňuje význam zmysluplnej regionálnej spolupráce pri **vnútroštátnom riešení vojnových zločinov**, vyriešenia zostávajúcich prípadov nezvestných osôb a plnej spolupráce s Medzinárodným reziduálnym mechanizmom pre trestné tribunály. Nemala by existovať žiadna podpora pre odsúdených vojnových zločincov ani pre glorifikáciu alebo popieranie ich zločinov.
57. Rada víta nedávne postupné výraznejšie zosúladenie Srbska so SZBP EÚ, opätovne však zdôrazňuje, že od Srbska pevne očakáva intenzívnejšie úsilie o úplné zosúladenie, a to najmä **zosúladenie** s reštriktívnymi opatreniami EÚ voči Rusku a Bielorusku prijatými v súvislosti s útočnou vojnou Ruska proti Ukrajine, ktoré je najvyššou prioritou. Rada tiež vyzýva srbské orgány, aby sa zdržali krokov a vyhlásení, ktoré sú v rozpore s pozíciami EÚ v zahraničnej politike a iných strategických záležitostiach. Rada víta pomoc, ktorú Srbsko poskytuje Ukrajine, a nabáda ho, aby naďalej spolupracovalo s EÚ v snahe zabrániť obchádzaniu reštriktívnych opatrení EÚ. Rada víta, že Srbsko sa naďalej aktívne zapája do misií a operácií EÚ v rámci SBOP EÚ a významne k nim prispieva.
58. Rada opakuje, že v plnej miere podporuje dialóg medzi Belehradom a Prištinou o normalizácii vzťahov, ktorý sprostredkúva EÚ a ktorý vedie vysoká predstaviteľka s podporou osobitného zástupcu EÚ.

59. Pokrok každej z týchto krajín na ich európskej ceste závisí od úsilia o úplné splnenie všetkých ich záväzkov vyplývajúcich z dohody o ceste k normalizácii vzťahov z roku 2023 a jej prílohy o vykonávaní a všetkých predchádzajúcich dohôd bez ďalších odkladov alebo podmienok. Obe strany môžu prísť o významné príležitosti, ak nepokročia v normalizácii svojich vzťahov. Rada berie na vedomie, že ďalší pokrok komplikujú domáce politické súvislosti v Srbsku aj Kosove, a vyjadruje poľutovanie nad tým, že na oboch stranách ostáva vykonávanie viacerých dohôd v rámci dialógu neúplné.
60. Srbsko by malo v plnej miere vykonať všetky dohody dosiahnuté v rámci dialógu a začať plniť svoje záväzky vyplývajúce z dohody z roku 2023 tým, že začne uznávať dokumenty a symboly v súlade s článkom 1 a nebude namietat' voči členstvu Kosova v žiadnej medzinárodnej organizácii v súlade s článkom 4.
61. Rada opakuje, že postavenie štruktúr a služieb podporovaných Srbskom, najmä v oblasti zdravotnej starostlivosti a vzdelávania, sa má riešiť koordinovaným, transparentným a inkluzívnym spôsobom v súlade s dohodami v rámci dialógu a právom Kosova.
62. Rada opakuje, že očakáva reintegráciu kosovských Srbov, počnúc ich inkluzívnou účasťou v kosovských inštitúciách na všetkých úrovniach a následne bezpodmienečnou reintegráciou oprávneného súdneho a policajného personálu, v súlade s dohodami v rámci dialógu a plne rešpektujúc právny rámec Kosova.
63. Srbsko a Kosovo by sa mali zdržať provokatívnych krokov, vyhnúť sa polarizujúcej rétorike a nájsť udržateľné a koordinované riešenia, ktoré zaručia bezpečnosť, ochranu a participatívnu demokraciu pre všetkých občanov. Rada berie na vedomie kroky na zmiernenie napätia, ktoré obe strany podnikli v roku 2025.

64. Rada opätovne dôrazne odsudzuje násilnosti demonštrujúcich kosovských Srbov voči občanom, jednotkám KFOR, orgánom presadzovania práva a médiám na severe Kosova v máji 2023 a násilný útok na kosovskú políciu v septembri 2023. Násilie sa nedá ničím ospravedlniť. Rada s hlbokým znepokojením konštatuje, že Srbsko zatiaľ nespĺnilo očakávania, pokiaľ ide o vyvodenie plnej zodpovednosti, a vyjadruje hlboké poľutovanie nad nedostatočnými opatreniami Srbska v tejto súvislosti vrátane porušovania postupov dialógu o vzájomnej právnej pomoci.
65. Rada berie na vedomie, že vysoká predstaviteľka je pripravená zvolať zasadnutie dialógu na vysokej úrovni, keď na to budú vhodné podmienky, a očakáva, že obe strany využijú túto príležitosť, aby dosiahli konkrétne výsledky na ceste ku komplexnej právne záväznej dohode o normalizácii vzťahov v súlade s medzinárodným právom a *acquis* EÚ.

SEVERNÉ MACEDÓNSKO

66. Rada víta skutočnosť, že Severné Macedónsko zachovalo integráciu do EÚ ako svoj strategický cieľ, a vyzýva ho, aby zintenzívnilo úsilie o dosiahnutie pokroku v reformách súvisiacich s EÚ. Pripomínajúc svoje závery z júla 2022, Rada konštatuje, že Severné Macedónsko ešte nedokončilo **ústavné zmeny**, ku ktorým sa zaviazalo. Rada potvrdzuje, že je pripravená zvolať ďalšiu medzivládnu konferenciu bez ďalších odkladov alebo dodatočného politického rozhodnutia, hneď ako Severné Macedónsko splní tento záväzok v súlade so svojimi vnútornými postupmi. Rada je následne pripravená čo najskôr otvoriť prvý rokovací blok v súlade s rokovacím rámcom.

67. Rada zdôrazňuje, že na to, aby Severné Macedónsko splnilo úvodné kritériá pre blok 1 týkajúci sa **základných hodnôt**, sú potrebné rýchle a rozhodné opatrenia. Rada vyzýva Severné Macedónsko, aby zintenzívnilo svoje úsilie a podniklo reformy najmä v oblasti právneho štátu, v ktorej sa za posledný rok nedosiahol žiadny pokrok. Severné Macedónsko musí chrániť nezávislosť a integritu súdnictva okrem iného posilnením súdnej rady v súlade s odporúčaním misie partnerského preskúmania z roku 2023 a stanoviskom Benátskej komisie. Takisto je potrebné posilniť boj proti korupcii a organizovanej trestnej činnosti. Severné Macedónsko musí zlepšiť svoje výsledky prostredníctvom účinného vyšetovania, trestného stíhania, právoplatných odsúdení a konfiškácie majetku pochádzajúceho z trestnej činnosti v prípadoch vysokej korupcie. Rada vyzýva Severné Macedónsko, aby prijalo nový Trestný zákon v súlade s *acquis* EÚ a medzinárodnými normami. Rada berie na vedomie istý pokrok v reforme verejnej správy a nabáda Severné Macedónsko, aby zintenzívnilo úsilie o modernizáciu verejnej správy a zabezpečenie potrebných administratívnych kapacít.
68. Rada berie na vedomie informácie Komisie o nedávnom dosiahnutom určitom pokroku a nabáda orgány Severného Macedónska, aby inkluzívnym spôsobom pripravili a finalizovali prácu na všetkých **troch plánoch** venovaných fungovaniu demokratických inštitúcií, reforme verejnej správy a kapitolám o právnom štáte, ako aj na **akčnom pláne** zameranom na ochranu práv osôb patriacich k menšinám alebo komunitám.
69. Rada opakuje výzvu Severnému Macedónsku, aby pokračovalo v úsilí o ďalšie posilnenie **základných práv** vrátane práv osôb patriacich k menšinám alebo komunitám, slobody médií a slobody prejavu.

70. Rada víta, že nedávne komunálne voľby, ktoré sa konali v októbri a novembri 2025, boli vo všeobecnosti pluralitné, hoci sa vyskytli procesné nedostatky. Naďalej je potrebná komplexná **volebná reforma**, pri ktorej sa zohľadnia zvyšné odporúčania ODIHR OBSE a Benátskej komisie.
71. Rada víta spoluprácu Severného Macedónska a Frontexu pri riadení hraníc. Rada vyzýva Severné Macedónsko, aby zintenzívnilo úsilie o zlepšenie systémov a postupov prijímania žiadateľov o azyl.
72. Pokiaľ ide o **hospodárske kritériá**, Rada berie na vedomie dobrú úroveň pripravenosti a obmedzený pokrok Severného Macedónska v budovaní fungujúceho trhového hospodárstva. S uspokojením konštatuje, že Severné Macedónsko dosiahlo určitý pokrok, a nabáda túto kandidátsku krajinu, aby zintenzívnila úsilie o zlepšenie svojej schopnosti zvládať konkurenčný tlak a trhové sily v EÚ a aby podnikla potrebné štrukturálne reformy. Rada víta nedávny pokrok v súvislosti so železničným spojením pozdĺž dopravného koridoru VIII, ktoré má strategický význam, a očakáva efektívne splnenie prijatých záväzkov.
73. Rada je naďalej odhodlaná pokračovať v postupnej integrácii Severného Macedónska do vnútorného trhu EÚ, okrem iného na základe posilneného vykonávania dohody o stabilizácii a pridružení. Rada víta prebiehajúce plnenie **plánu rastu** pre západný Balkán v Severnom Macedónsku, ktoré je na dobrej ceste, aby prinieslo občanom konkrétne výhody. S uspokojením berie na vedomie vyplatenie prvých dvoch čiastkových platieb v rámci Nástroja na podporu reforiem a rastu a nabáda Severné Macedónsko, aby pokračovalo vo vykonávaní svojho programu reforiem.

74. Rada konštatuje, že základnými prvkami procesu rozširovania, ako aj procesu stabilizácie a pridruzenia, sú aj naďalej **dobré susedské vzťahy** a regionálna spolupráca. Rada pripomína, že je dôležité dosiahnuť hmatateľné výsledky a v dobrej viere vykonávať dvojstranné dohody vrátane Dohody z Prespy s Gréckom a Zmluvy o priateľstve, dobrých susedských vzťahoch a spolupráci s Bulharskom v súlade s rokovacím rámcom.
75. Rada vyjadruje Severnému Macedónsku veľké uznanie za jeho dôslednú spoluprácu v otázkach zahraničnej politiky a za jeho vytrvalé a dlhodobé plné zosúladenie so **SZBP EÚ**, aj pokiaľ ide o reštriktívne opatrenia EÚ, čo je silným signálom strategického záväzku Severného Macedónska na ceste do EÚ. Rada tiež víta pokračujúcu aktívnu účasť Severného Macedónska na misiách a operáciách EÚ v rámci SBOP a jeho ochotu posilniť spoluprácu v rámci partnerstva s EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany.

BOSNA A HERCEGOVINA

76. V nadväznosti na rozhodnutie Európskej rady z marca 2024 o **začatí prístupových rokovaní** s Bosnou a Hercegovinou Rada so záujmom očakáva, že Bosna a Hercegovina podnikne všetky príslušné kroky stanovené v odporúčaní Komisie z 12. októbra 2022, aby mohla Rada prijať rokovací rámec, len čo budú tieto podmienky splnené. Ďalšie úsilie je potrebné na to, aby sa splnilo 14 kľúčových priorít uvedených v stanovisku Komisie k žiadosti o členstvo v EÚ, ktoré Rada schválila v roku 2019.

77. Rada konštatuje, že **reformy stratili dynamiku**, a naliehavo vyzýva všetkých politických aktérov, aby opäť nasmerovali svoju krajinu na cestu do EÚ a uskutočnili potrebné reformy. Bosna a Hercegovina by mala v súlade s európskymi normami prioritne prijať nový zákon o Vysokej rade pre sudcov a prokuratúru a zákon o súdoch, ako aj vymenovať hlavného vyjednávača. Bosna a Hercegovina musí tiež vypracovať národný plán na prijatie *acquis* a urýchlene vymenovať národného koordinátora pre nástroj predvstupovej pomoci.
78. Rada konštatuje, že v oblasti **súdnicstva a boja proti korupcii** sa nedosiahol žiadny pokrok, a upozorňuje, že rozhodnutia ústavného súdu sa musia v plnej miere rešpektovať, vykonávať a presadzovať. Rada tiež konštatuje, že určitý pokrok sa dosiahol v **boji proti organizovanej trestnej činnosti**, a víta ratifikáciu dohody o spolupráci s Eurojustom a prijatie zákona o ochrane osobných údajov. Nadalej sú potrebné výsledky, pokiaľ ide o vyšetrovanie a odsúdenia, ako aj ďalšie posilnenie inštitucionálnych, plánovacích a koordinačných kapacít tejto krajiny v boji proti korupcii a organizovanej trestnej činnosti.
79. Rada víta prijatie zákona o kontrole hraníc a operatívne nasadenie personálu Frontexu v nadväznosti na podpis a predbežné vykonávanie dohody o jeho štatúte a vyzýva Bosnu a Hercegovinu, aby sa urýchlene v plnej miere zosúladiła s **vízovou politikou** EÚ.
80. Rada berie na vedomie obmedzené úsilie vynaložené v oblasti **základných práv** a vyzýva Bosnu a Hercegovinu, aby plne rešpektovala slobodu zhromažďovania, združovania a prejavu a zdržala sa akýchkoľvek krokov, ktoré by mali nepriaznivý vplyv na ich uplatňovanie. Do všeobecných volieb v roku 2026 je potrebné zlepšiť integritu volieb v súlade s odporúčaniami medzinárodných orgánov.

81. Vzhľadom na **inštitucionálne mechanizmy** ustanovené v Daytonskej mierovej dohode musí Bosna a Hercegovina uskutočniť ďalšie ústavné a volebné reformy na zabezpečenie rovnosti a nediskriminácie všetkých občanov, konkrétne vykonaním rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Sejdić-Finci a ďalšej súvisiacej judikatúry. Rada opakuje svoju výzvu na inkluzívny proces obmedzenej ústavnej a volebnej reformy prostredníctvom skutočného dialógu a v súlade s európskymi normami, aby sa odstránili všetky formy nerovnosti a diskriminácie vo volebnom procese, najmä so zreteľom na voľby v roku 2026. Rada tiež pripomína, že je ešte potrebné v plnej miere vykonať viacero rozhodnutí ústavného súdu. Nemali by sa prijať žiadne kroky, ktoré by sťažovali vykonávanie týchto rozhodnutí alebo ešte viac prehĺbili rozpory.
82. Rada potvrdzuje, že je **jednoznačne odhodlaná** podporovať perspektívu členstva Bosny a Hercegoviny v EÚ ako jednej, zjednotenej a zvrchovanej krajiny. Rada naliehavo vyzýva všetkých politických aktérov v Bosne a Hercegovine, aby sa zdržali a zriekli provokatívnej polarizujúcej rétoriky a krokov vrátane spochybňovania zvrchovanosti, jednoty a územnej celistvosti krajiny, aby dodržiavali zásady rovnosti a nediskriminácie všetkých občanov patriacich ku všetkým konštitutívnym národom a iných a aby skoncovali s glorifikáciou odsúdených vojnových zločincov a aktívne podporovali dôveru a zmierenie.
83. Rada berie na vedomie nedávny vývoj v Národnom zhromaždení Republiky srbskej, ktorý prispieva k zmierneniu napätej politickej situácie. Zdôrazňuje, že je nesmierne dôležité, aby orgány v entite Republika srbská preukázali jasnú politickú vôľu vzdať sa zvyšných iniciatív a právnych predpisov, ktoré sú v rozpore s ústavným poriadkom a európskym smerovaním krajiny a ktoré sú naďalej zdrojom znepokojenia.

84. Pokiaľ ide o **hospodárske kritériá**, Rada nabáda Bosnu a Hercegovinu, aby zintenzívnila úsilie o ďalší pokrok pri etablovaní fungujúceho trhového hospodárstva, zvýšila svoju schopnosť zvládať konkurenčný tlak a trhové sily v EÚ a aby podnikla potrebné štrukturálne reformy.
85. Rada je naďalej odhodlaná pokračovať v postupnej integrácii Bosny a Hercegoviny do vnútorného trhu EÚ, okrem iného na základe posilneného vykonávania dohody o stabilizácii a pridružení. Rada víta prebiehajúce plnenie **plánu rastu** pre západný Balkán v Bosne a Hercegovine, ktoré je na dobrej ceste, aby prinieslo občanom konkrétne výhody. Rada víta nedávne prijatie **programu reforiem** potrebného na vyplatenie prostriedkov z Nástroja na podporu reforiem a rastu a vyzýva Bosnu a Hercegovinu, aby ratifikovala dohodu o úvere a dohodu o nástroji a bezodkladne začala s reformami.
86. Rada víta obnovenie mandátu operácie **EUFOR Althea**, ktorá naďalej zohráva kľúčovú úlohu podporou orgánov Bosny a Hercegoviny pri udržiavaní bezpečného a chráneného prostredia pre všetkých občanov.
87. Rada opätovne zdôrazňuje význam pokračujúcej spolupráce medzi medzinárodnými aktérmi a vyjadruje podporu misii **vysokej predstaviteľky** a jej úradu pri plnení programu „5+2“.
88. Rada nabáda Bosnu a Hercegovinu, aby sa ďalej aktívne zapájala do regionálnej spolupráce a pestovala **dobré susedské vzťahy**, a opätovne vyzýva Bosnu a Hercegovinu, aby urýchlene ratifikovala všetky regionálne **dohody o mobilite** v rámci berlínskeho procesu.

89. Rada oceňuje plné zosúladenie Bosny a Hercegoviny so **SZBP EÚ**, ktoré je signálom jasného záväzku k smerovaniu do EÚ, a nabáda ju, aby v ňom pokračovala a v plnej miere vykonávala reštriktívne opatrenia, a to aj voči Rusku a Bielorusku.

KOSOVO

90. Rada víta pokračujúce **odhodlanie** Kosova napredovať na európskej ceste a v súvisiacich reformách, ktoré bude EÚ naďalej podporovať.
91. Rada berie na vedomie celkový **obmedzený pokrok** v reformách vo vykazovanom období a vyzýva Kosovo, aby nadviazalo spoluprácu medzi stranami a urýchlilo tempo reforiem. Je potrebné najmä úsilie o posilnenie reformy verejnej správy a právneho štátu vrátane konsolidácie súdneho systému, boja proti korupcii a ochrany základných práv, najmä slobody prejavu, kde sa nedosiahol žiadny pokrok. Rada **berie na vedomie určitý pokrok**, ktorý sa dosiahol v boji proti organizovanej trestnej činnosti.
92. Rada víta, že **parlamentné voľby** vo februári 2025 boli pluralitné a konali sa podľa nového právneho rámca, vníma však aj závažné výzvy a nabáda Kosovo, aby pokračovalo v konsolidácii svojho volebného rámca v súlade s odporúčaniami volebnej pozorovateľskej misie EÚ z roku 2025.
93. Rada so znepokojením vníma dlhotrvajúcu politickú patovú situáciu po parlamentných voľbách a zdôrazňuje význam dobre riadeného a inkluzívneho volebného procesu, pokiaľ ide o predčasné všeobecné voľby 28. decembra 2025, pričom vyjadruje poľutovanie nad pokusmi spolitizovať prácu centrálnej volebnej komisie.
94. Rada víta, že **komunálne voľby** v roku 2025 prebehli transparentným a profesionálnym spôsobom za účasti všetkých komunit.
95. Rada uznáva pokrok, ktorý sa dosiahol v oblasti riadenia migrácie, a vyzýva Kosovo, aby sa urýchlene zosúladiť s vízovou politikou EÚ.

96. Rada v súvislosti s **hospodárskymi kritériami** víta určitý pokrok, ktorý Kosovo dosiahlo pri budovaní fungujúceho trhového hospodárstva a z hľadiska svojej schopnosti zvládať konkurenčný tlak a trhové sily v EÚ, a nabáda ho, aby podniklo nevyhnutné štrukturálne reformy.
97. Rada je naďalej odhodlaná pokračovať v postupnej integrácii Kosova do vnútorného trhu EÚ, okrem iného na základe posilneného vykonávania dohody o stabilizácii a pridružení. Rada víta prebiehajúce plnenie **plánu rastu** pre západný Balkán v Kosove, ktoré je na dobrej ceste, aby prinieslo občanom konkrétne výhody. Podmienkou začatia vyplácania prostriedkov z Nástroja na podporu reforiem a rastu je, že Kosovo bezodkladne ratifikuje dohodu o úvere a dohodu o nástroji.
98. Rada nabáda Kosovo, aby pokračovalo v spolupráci s misiou **EULEX** a inými relevantnými medzinárodnými aktérmi a aby bezpodmienečne podporovalo prácu **špecializovaných komôr Kosova a úradu špeciálnej prokuratúry**.
99. Naďalej je nevyhnutný konštruktívny prístup k **regionálnej spolupráci**, najmä v rámci CEFTA.
100. Rada veľmi oceňuje, že Kosovo odsúdilo útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine, že sa naďalej dobrovoľne zosúladuje so **SZBP EÚ** a že vykonáva reštriktívne opatrenia EÚ, čo jasne svedčí o strategickej voľbe Kosova a jeho mieste v spoločenstve hodnôt.
101. Rada berie s uspokojením na vedomie usporiadané odovzdanie miestnej správy v štyroch severných obciach, pripomína svoje závery z minulého roka a so záujmom očakáva zrušenie zostávajúcich opatrení.
102. Rada opakuje, že v plnej miere podporuje dialóg medzi Belehradom a Prištinou o normalizácii vzťahov, ktorý sprostredkúva EÚ a ktorý vedie vysoká predstaviteľka s podporou osobitného zástupcu EÚ.

103. Pokrok každej z týchto krajín na ich európskej ceste závisí od úsilia o úplné splnenie všetkých ich záväzkov vyplývajúcich z dohody o ceste k normalizácii z roku 2023 a všetkých predchádzajúcich dohôd bez ďalších odkladov alebo podmienok. Obe strany môžu prísť o významné príležitosti, ak nepokročia v normalizácii svojich vzťahov. Rada berie na vedomie, že ďalší pokrok komplikujú domáce politické súvislosti v Srbsku aj Kosove, a vyjadruje poľutovanie nad tým, že na oboch stranách ostáva vykonávanie viacerých dohôd v rámci dialógu neúplné.
104. Kosovo by malo plne implementovať všetky dohody dosiahnuté v rámci dialógu medzi Belehradom a Prištinou, čo zahŕňa zriadenie združenia/spoločenstva obcí so srbskou väčšinou, a začať plniť svoje záväzky vyplývajúce z dohody z roku 2023 začatím procesu vedúceho k osobitným dojednaniam a zárukám „v záujme primeranej úrovne samosprávy srbskej komunity v Kosove“ v súlade s článkom 7.
105. Rada opakuje, že postavenie štruktúr a služieb podporovaných Srbskom v Kosove, najmä v oblasti zdravotnej starostlivosti a vzdelávania, by sa malo vyriešiť koordinovaným, transparentným a inkluzívnym spôsobom v súlade s dohodami v rámci dialógu a právom Kosova. Rada so znepokojením berie na vedomie niekoľko nekoordinovaných opatrení Kosova vrátane opatrení zameraných proti štruktúram a službám podporovaným Srbskom a pôsobiacim v Kosove, ktoré negatívne zasiahli kosovských Srbov a ďalšie komunity a zhoršili ich prístup k základným verejným a sociálnym službám.
106. Rada opakuje, že očakáva reintegráciu kosovských Srbov, počnúc ich inkluzívnou účasťou v kosovských inštitúciách na všetkých úrovniach a následne bezpodmienečnou reintegráciou oprávneného súdneho a policajného personálu, v súlade s dohodami v rámci dialógu a plne rešpektujúc právny rámec Kosova.
107. Kosovo a Srbsko by sa mali zdržať provokatívnych krokov, vyhnúť sa polarizujúcej rétorike a nájsť udržateľné a koordinované riešenia, ktoré zaručia bezpečnosť, ochranu a participatívnu demokraciu pre všetkých občanov. Rada berie na vedomie kroky na zmiernenie napätia, ktoré obe strany podnikli v roku 2025.

108. Rada opätovne dôrazne odsudzuje násilnosti demonštrujúcich kosovských Srbov voči občanom, jednotkám KFOR, orgánom presadzovania práva a médiám na severe Kosova v máji 2023 a násilný útok na kosovskú políciu v septembri 2023 a vyjadruje solidaritu postihnutým osobám. Násilie sa nedá ničím ospravedlniť. Rada upozorňuje, že je potrebné, aby sa plne vyvodila zodpovednosť.
109. Rada berie na vedomie, že vysoká predstaviteľka je pripravená zavolať zasadnutie dialógu na vysokej úrovni, keď na to budú vhodné podmienky, a očakáva, že obe strany využijú túto príležitosť, aby dosiahli konkrétne výsledky na ceste ku komplexnej právne záväznej dohode o normalizácii vzťahov v súlade s medzinárodným právom a *acquis* EÚ.
110. Rada pripomína, že je potrebné zmeniť program kosovskej osobitnej skupiny pre normalizáciu tak, aby odrážal povinnosti Kosova uvedené v dohode z roku 2023.

TURECKO

111. Turecko zostáva kandidátskou krajinou a kľúčovým partnerom v mnohých oblastiach spoločného záujmu. Rada opätovne potvrdzuje svoje predchádzajúce závery a konštatuje, že prístupové rokovania Turecka v podstate uviazli a nemožno uvažovať o otvorení ani uzavretí žiadnych ďalších kapitol. Rada v súlade s predchádzajúcimi závermi Rady a Európskej rady týkajúcimi sa vzťahov Európskej únie s Tureckom potvrdzuje, že EÚ má strategický záujem na stabilnom a bezpečnom prostredí vo východnom Stredozemí a na budovaní kooperatívneho a vzájomne prospešného vzťahu s Tureckom.
112. EÚ pripomína, že **je pripravená s Tureckom ďalej spolupracovať** s Tureckom v oblastiach spoločného záujmu postupným, primeraným a reverzibilným spôsobom v súlade so závermi Európskej rady z apríla 2024 a stanovenými podmienkami.

113. Rada berie náležite na vedomie **konkrétne kroky, ktoré sa v tejto súvislosti prijali**, najmä uskutočnenie nových alebo predtým pozastavených dialógov na vysokej úrovni a prácu Európskej investičnej banky na obnovení operácií s dôrazom na súkromný sektor. Rada si tiež pozorne všíma pokračovanie dialógov o zahraničnej politike a regionálnych otázkach a sektorových dialógov na vysokej úrovni medzi EÚ a Tureckom, stanovených v predchádzajúcich záveroch Európskej rady. Pre pokrok v rôznych oblastiach spolupráce bude mať zásadný význam konštruktívne zapojenie samotného Turecka. Rada v tejto súvislosti ako osobitne dôležité pre ďalšie posilnenie spolupráce medzi EÚ a Tureckom chápe obnovenie rozhovorov o urovnaní sporu na Cypre a pokrok v nich.
114. Rada je hlboko znepokojená úpadkom vyvolávajúcim obavy a ďalším **zhoršovaním situácie v oblasti demokracie, právneho štátu a základných práv**. Systémový nedostatok nezávislosti a neprímeraný tlak na súdnictvo, ako aj obmedzovanie slobodného a bezpečného prejavu a zatýkanie a stíhanie demokraticky zvolených činiteľov a predstaviteľov opozície vrátane primátora Istanbulu, ako aj politických aktivistov, zástupcov občianskej spoločnosti, podnikateľov, novinárov a iných osôb vyvolávajú čoraz viac otázok, pokiaľ ide o záväzok Turecka voči demokratickým hodnotám, a prehlbujú obavy o nezávislosť jeho súdnictva. Vážne obavy vyvoláva aj rastúci tlak, akému čelia organizácie občianskej spoločnosti, najmä organizácie zamerané na ženy, LGBTI osoby, ochranu životného prostredia a ľudské práva. Rada vyzýva Turecko, aby urýchlene zvrátilo negatívne trendy a dôveryhodne riešilo tieto a všetky iné závažné nedostatky zistené v správe Komisie.
115. Rada je tiež hlboko znepokojená pretrvávajúcim nedostatočným pokrokom Turecka vo vykonávaní Európskeho dohovoru o ľudských právach (EDLP) a rozsudkov Európskeho súdu pre ľudské práva. Rada opätovne vyzýva orgány, aby zintenzívnili spoluprácu s Radou Európy, venovali pozornosť kľúčovým odporúčaniam jej orgánov, plne vykonávali Európsky dohovor o ľudských právach (EDLP) a ďalšie medzinárodné nástroje v oblasti ľudských práv, ktorých je Turecko zmluvnou stranou, a tiež aby vykonali všetky rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva v súlade s článkom 46 EDLP.

116. Rada opätovne zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa pokračovalo v neustálom zlepšovaní **vzťahov medzi Tureckom a Gréckom**. Rada pripomína, že je potrebné pokračovať v zmierňovaní napätia vo východnom Stredozemí.
117. Rada naďalej očakáva, že sa Turecko jednoznačne zaviazá k **dobrým susedským vzťahom** a mierovému urovnávaniu sporov, pričom sa v prípade potreby obráti na Medzinárodný súdny dvor. Rada, ako sa uvádza vo všetkých jej relevantných záveroch, ako aj vo vyhlásení z 21. septembra 2005, opakuje, že Turecko musí splniť svoje záväzky voči všetkým členským štátom vyplývajúce z rokovacieho rámca, čo zahŕňa úplnú a nediskriminačnú implementáciu dodatkového protokolu k dohode o pridružení. Uznanie všetkých členských štátov má zásadný význam. Turecko musí normalizovať svoje vzťahy s Cypruskou republikou a rešpektovať zvrchovanosť a územnú celistvosť všetkých členských štátov EÚ, ako aj všetky ich zvrchované práva v súlade s právom EÚ a medzinárodným právom vrátane Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve.
118. Rada zdôrazňuje, že EÚ sa naďalej plne zasadzuje za komplexné **riešenie cyperského problému** v medziach rámca schváleného OSN, v súlade so všetkými príslušnými rezolúciami BR OSN, zásadami, na ktorých je Únia založená, a v súlade s *acquis*. Je naďalej kľúčové, aby sa Turecko zaviazalo a aktívne prispievalo k takémuto mierovému riešeniu vrátane jeho vonkajších aspektov. Rada víta kroky generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov smerujúce k obnoveniu rozhovorov o komplexnom urovnaní vrátane vymenovania jeho osobného vyslanca pre Cyprus. Európska únia je naďalej pripravená zohrávať aktívnu úlohu pri podpore všetkých fáz procesu pod vedením OSN a použiť všetky vhodné prostriedky, ktoré má k dispozícii. Rada v tejto súvislosti so záujmom očakáva úzku spoluprácu s osobitným vyslancom Komisie pre Cyprus. Rada pripomína význam štatútu mestskej časti Varoša, odsudzuje všetky jednostranné kroky Turecka, ktoré sú v rozpore s rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN, a opakuje svoju výzvu na ich okamžité zrušenie. Rada vyzýva Turecko, aby dodržiavalo všetky relevantné rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN, najmä rezolúcie č. 541, 550, 789 a 1251.

119. Pokiaľ ide o **hospodárske kritériá**, Rada berie na vedomie, že sa dosiahol určitý pokrok, a nabáda Turecko, aby pokračovalo vo vykonávaní makroekonomických politík zameraných na stabilitu a aby pokračovalo v riešení nedostatkov týkajúcich sa riadneho fungovania tureckého trhového hospodárstva a inštitucionálneho a regulačného prostredia.
120. Rada vyjadruje Turecku uznanie za jeho pokračujúce úsilie pri poskytovaní útočiska jednej z najväčších populácií utečencov na svete. **Vyhlásenie EÚ a Turecka**, ktoré naďalej prináša výsledky, zostáva kľúčovým rámcom pre spoluprácu v oblasti migrácie. Turecko a EÚ pokračovali v spolupráci pri podpore utečencov a hostiteľských komunít v Turecku. Rada zdôrazňuje význam úplného a nediskriminačného vykonávania vyhlásenia EÚ a Turecka, a to aj vo vzťahu k Cyperskej republike, pre bezodkladnú obnovu návratov a zabránenie neoprávneným príchodom. Rada tiež v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je potrebné, aby Turecko v plnej miere a účinne vykonávalo dohodu o readmisii medzi EÚ a Tureckom a spolupracovalo v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí so všetkými členskými štátmi EÚ a aby sa zároveň zosúladiť s vízovou politikou EÚ.
121. Rada pripomína, že je potrebné, aby Turecko splnilo svoje záväzky, pokiaľ ide o implementáciu **colnej únie medzi EÚ a Tureckom**, čím sa zabezpečí jej účinné uplatňovanie vo vzťahu ku všetkým členským štátom a čím sa plne zosúladiť jeho colná politika so Spoločným colným sadzovníkom EÚ, všeobecným systémom preferencií a režimom kontroly vývozu položiek s dvojakým použitím, ako aj s právnymi predpismi EÚ o priamych zahraničných investíciách. Hoci Rada uznáva pokrok, ktorý sa dosiahol pri odstraňovaní niektorých obchodných bariér a istých obmedzení, očakáva, že Turecko bude naďalej a s väčšou intenzitou odstraňovať zostávajúce prekážky obchodu.
122. Rada uznáva osobitné opatrenia, ktoré Turecko prijalo, aby zabránilo obchádzaniu **sankcií EÚ voči Rusku** cez svoje územie, a ktoré je potrebné implementovať a vo vhodných prípadoch doplniť o ďalšie úsilie, najmä pokiaľ ide o položky vyspelých technológií, ktoré Rusko používa na vojenské účely, a pokiaľ ide o ruskú „tieňovú flotilu“. Aktívna a intenzívnejšia spolupráca s EÚ pri predchádzaní obchádzaniu sankcií EÚ a jeho odhaľovaní má naďalej zásadný význam.

123. Rada vyjadruje hlboké poľutovanie nad naďalej veľmi nízkou mierou zosúladenia Turecka so **SZBP EÚ** a nad tým, že sa nezosúladiť s **reštriktívnymi opatreniami EÚ** prijatými v reakcii na útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine, a opakuje Turecku dôraznú výzvu, aby ako najvyššiu prioritu zintenzívnilo zosúladenie s pozíciami EÚ v oblasti SZBP a reštriktívnymi opatreniami. Touto otázkou sa musia turecké orgány zaoberať okrem iného v rámci dialógov medzi EÚ a Tureckom o zahraničnej politike a regionálnych otázkach. Rada konštatuje, že Turecko preukázalo konštruktívny prístup v niekoľkých regionálnych a geopolitických otázkach. Rada uznáva dôležitú úlohu Turecka pri ďalšom sprostredkovaní rozhovorov medzi Ukrajinou a Ruskom v Istanbule a celkovú podporu a príspevky, ktoré Turecko poskytuje Ukrajine a ktoré je potrebné udržať a rozšíriť.

GRUZÍNSKO

124. Rada potvrdzuje, že Únia podporuje túžbu veľkej väčšiny gruzínskeho ľudu po európskej budúcnosti.

125. Kroky gruzínskych orgánov však nespĺňajú, čo EÚ očakáva od kandidátskej krajiny.

Rada konštatuje závažné všeobecné zvrátenie situácie v oblasti demokracie, ľudských práv a právneho štátu, ktorého súčasťou je prijatie represívnych právnych predpisov oslabujúcich základné práva a slobody, politická inštrumentalizácia súdnictva, prenasledovanie vedúcich predstaviteľov opozície, svojvoľné zatýkanie demonštrantov a novinárov a zmenšujúci sa občiansky priestor.

126. Rada odsudzuje dezinformácie a naratívy namierené proti EÚ, ktoré šíria gruzínske orgány, a vyzýva, aby sa s nimi prestalo.

127. Rada s poľutovaním konštatuje zhoršenú situáciu Gruzínska v deviatich krokoch, na základe ktorých mu bol udelený štatút kandidátskej krajiny. Proces pristúpenia Gruzínska k EÚ preto prakticky uviazol na mŕtvom bode, pokiaľ orgány nepreukážu pevné odhodlanie zvrátiť toto smerovanie a vrátiť sa na cestu pristúpenia k EÚ.
128. Rada vyzýva gruzínske orgány, aby ako prvý krok k návratu na európsku cestu prepustili všetkých svojvoľne zadržovaných politikov, novinárov a aktivistov, zrušili represívne právne predpisy, prijali demokratické, komplexné a udržateľné reformy v súlade so základnými zásadami európskej integrácie a prestala s agresívnou rétorikou proti EÚ, veľvyslancom EÚ a vedúcemu delegácie EÚ.
129. Rada opätovne potvrdzuje, že EÚ podporuje zvrchovanosť, nezávislosť a územnú celistvosť Gruzínska v rámci jeho medzinárodne uznaných hraníc, a zdôrazňuje, že EÚ naďalej neochvejne presadzuje mierové riešenie konfliktov a svoju politiku neuznávania a angažovanosti, a to aj prostredníctvom prítomnosti pozorovateľskej misie EÚ v Gruzínsku.
130. Rada vyjadruje poľutovanie nad tým, že Gruzínsko naďalej nedodržiava odporúčania uvedené v siedmej správe o mechanizme pozastavenia oslobodenia od vízovej povinnosti, a vyzýva gruzínske orgány, aby ich dodržiavali a aby bezodkladne splnili kritériá liberalizácie vízového režimu.
131. Rada opätovne zdôrazňuje, že od Gruzínska pevne očakáva intenzívnejšie úsilie o úplné zosúladenie so SZBP, najmä zosúladenie s reštriktívnymi opatreniami EÚ voči Rusku a Bielorusku prijatými v súvislosti s útočnou vojnou Ruska proti Ukrajine, a považuje to za najvyššiu prioritu. Rada tiež vyzýva gruzínske orgány, aby sa zdržali krokov a vyhlásení, ktoré sú v rozpore s pozíciami EÚ v zahraničnej politike. Rada nabáda Gruzínsko, aby pokračovalo v spolupráci s cieľom zabrániť obchádzaniu reštriktívnych opatrení EÚ.
-